

Syllabaire de transition en Bissa barka

2019

Syllabaire de transition

Kiidonno b̄sa-barka karundad̄dale kii

L'alphabet utilisé dans cette publication est en accord avec l'alphabet agréé par la Commission Nationale des Langues Burkinabè.

Illustrations de SIL Cameroun

Première édition 2019

Première impression

Quatrième trimestre 2019

BI 03 16

© TOUS DROITS RÉSERVÉS ANTBA

Association Nationale pour la Traduction de la Bible et
l'Alphabétisation au Burkina Faso

01 B.P. 6126, Ouagadougou, 01, Burkina Faso

Hədidale 1 hə

1 Les lettres de l'alphabet - *Gvlsidaqvno*

L'alphabet bissa barka compte 29 lettres soit 19 consonnes et 10 voyelles. Elles sont représentées ci-dessous par ordre alphabétique en lettre majuscules (*gvlsidaqvno gvta-gvtar*) et minuscules (*gvlsidaqvno jvvgə-jvvgər*) :

A a B b D d E e Ə ə F f
G g H h I i ɭ ɭ K k L l M m
N n ɲ ɲ O o ɔ ɔ P p R r
S s T t U u ʊ ʊ V v W w Y y Z z

Məɲnaa n məɲnə ɭv kir

Məɲnaa

Məɲ

ɔ : comme o dans torche, tortue, dormir, corps, soldat

Ex : Saayə ɔɭgə bə kəkəɭgə nə n.

Gəlgan dir hərgə la

ɔ : comme oo dans coordonnateur

Ex : Məɲnə brɔɲ zəɲnə zal ɔɭgə n.

ɔn : comme on dans monde, montre, construction

Ex : Dahun ken səngə tar.

Məga məkə məl məd məkə məkə məkə məkə
yəlgə Saayə gaanə gəlgan hərgan yəlyəl
tədaanən wəhə ləgtər Ləgtərhal sə sən
Zəkə zəl kəkəlgə dəgə gallə hərgə səngə
wə sahə gannə gəkə gəkə Dəgən təkə sə
sərgə Dənə Dənəhal Dəkə

Saayə ta à dənəhal n məkə tallə la, k'a y'aa
gaanə ka à Daada n. A daada n dəgə məkə-məkə
da ma n. A dəyar zəkə zəl yəlgə n, a n Dəhən sin
na ma k'a n doo n hal n. A dənə brəkə y'a ka a n
da kəkəlgə n a n à bə a n doo.

Kir k'à tı hunnale à svənnə kı

Hədidələ 2 hə

Bukubar duu hura n tan.

Bukubar

Buku

Bu u uu

Comme our dans pour, pourtant.

Saku kuka tur gar, a zəgv zablər brəw minto.

Buma y'à kusər gur.

Comme en moore : puga, tülsem, sölga

Ex: Saku Kuka dudəka

Uu comme en moore ; svuga, tvuma, buuga.

Svuda Lvuda Dvuda gvure Zvure tvure
bvure bubvure fvure fufvure sapvure Nvura

zvuba Lvbaar svuda sunsa wutaar Svrkula
svllaala svlagan fvfvd

Bakidobar han bukubar n so. Bon Kuka ni kii do bu minto, a har bi nogo y. O o taton o o ba bakidobar ma laatu .

Saayo duntaala du busu k'a ka a tunno n, Kuka n a sa a n a mi lev. Saku n Kuka nasu a n a min har dur n, a tur dinne n har. Kuka y'a har a n aa a lu duntaala ger bon a n duru na ma a n ba busu a n a ka Saayo n a guma ma. A u: Saayo ! A ba zon-zon kun mun tur bi n so a war.

Ḥunḵ kun ḡ hunna karsamba n ti bantaare bale ḡ ma

Hɔɔɔɔɔɔɔ 3 hɔ

Ger lɛv y'à gaanin a n sɔɔɔɔ Hunsu n.

Sɔɔɔɔ

Sɔɔ

l comme tion dans récitation, correction,
version etc...

Ex : Tɔnnɔ pallɔba tɔnu hille n.

Comme en mooré : sɔlga, tɔlgre, tɔga, sɔga...

Ex : Pɔunɔ wakɔr bɔhɔra ka Buma n.

Laalɔ zɔɔɔɔa bɔrma ka a danɔ gii dɔgɔr bɔ n.

Tɔnu Tɔnnɔ pannɔ kɔnnɔ kɔnnɔ pɔllɔ pallɔ
Pɔunɔ mɔntɔr Buma Maamu kɔsɔ sinkaan
kɔrka tɔrgabar sɔrdɔmɔra dɔgɔr dɔgɔ

Bɔrma karɔttɔ danɔ sɔgaar sɔbɔr wakɔr
hɔgɔrka nasɔ Zɔɔɔɔ.

Kɔrka han tallahɔ zablɔ n, a n'à gaanin n n sarba
ma y. Hille dinne, Buma y'à nɔ hɔnna, k'a nungɔ
ger yɔyar a doo n. A n baɔ n à bɔn a n dɔga, a n

tallahɔ yi ni bi gid n, a da n bɔn, a n ni bi gaata a
n à si n. A minbide nɔgɔbar bi, hɔ bi ni suda ni bi n
y. A kal n hille kɔn bi n bi, Buma n'à yar a n à ni
wuta gɔ tar y.

*Ni k'a ti hunnan tallahɔ n t'a gid n, a naa n ti zi la
a n t'a ban.*

Hɔɔɔɔɔɔ 4 hɔ

Tɛɛka n t'à gan kɔ y.

Tɛɛke

Ke ε εε

ε = è, = ê

Ex: Nune sɛhe gɛrgar n.

Setu lebaa hɔɔɔɔɔɔ sɛsɛ ma y.

On tire la lecture quand c'est deux (εε)

εε comme ai dans se taire, faire, saisir.

Ex : Setu leka a n beɛbeɛ bɔ nasu seere.

Beleɛ kan nunleɛ kɔ nɔ bɔ kɔ n y.

Tɛɛkale mɛelle sɛere lɛɛkale lɛere...bɛer gɛere
gɛene tɛere bɛɛbɛɛ.

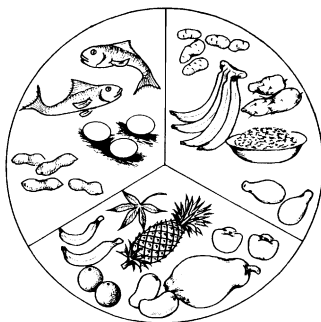
Bermil bɛlɛ lɛɛba lɛrlol gɛrbɛsɛ muse Mɛrke
fetti bɛsɛbar sɛnsɛnkale halkale kɛlɛ gɛrgar
gɛlaarɛbale gɔyer suryer Kennɔku kuvɛere hɛ
Zenaabu Zɛbur warlɛ lɛtur hɔbɛlɛ hɔnlɛ.

Sɛɛba han lɛɛba n, dɔmɛn lɛv, a talɛ bunkɛr n
Kɔntɛga kan Kennɔku kɛ daki n k'à ka à lɛhɔ ma.
Gɛr lɛv y'a nan, balaa, a hɔsɛlɛ dɔ, a hɔlɛ sɔr nɔgɔ.
K'a hɔhɛr a n wakɛr yɛ la, an, a dɔlɛɛ si kan sin kɛ a
n doo n hal n. K'a lv bɛ y'a gɛɛlɛ yɛ, an, a y'à hɛr a
n bɔr lɛrlɔŋ a n aa zen, balaa, a y'a dɔ a v hɔɔrɛɛ
gɛr dɔ bɛlɛ bɛr hɛnnalɛ n hɛllɛ kɔn bɛ n y.

Lv k'a y'à si a n à bvdgv à gin ma

դ ս ա ն Եւր հօԵԼԵ Եւրդա Եւր. ԱԵԵ; շՅ, սԻՆ, ցՅՈՒ,
ԵՒԼԵԷ, Կ'ա Ն ԲԱՂՂԱՅՈՒ, ԿՅՆ ԵԷՆ Ա ԵՒ ԳԱՂ.

ՀօԵԼԵ ԵՍՍ Կ'Ա ՀՅՀՅ

Hədidələ 6 hə

Hunsu ı puuhər duu ləv da

Puuhər

Puu u uu

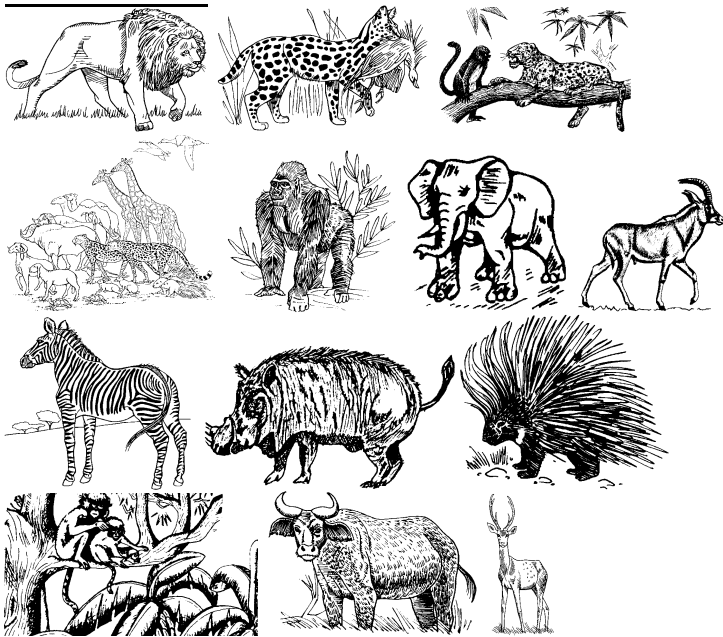
U se lit ou en Bissa, comme dans Burkina. On tire la lecture quand c'est deux (uu)

Ex: Hunsuhən puugan kan puudir kɪ yɪ tutugu n.

Puugan puudir puuboda hun huɟ kur kuun kukur kurkur bunsu buguntu puupuu tuure kuure sugur zuu tuur suur duu mukur mundeere muntu guur wu Hunsu wur Burkina zuuba zuku Zuure.

Zuure han hətərleğan n, a kurkuuro tan, duro kɪ, suuro kɪ. A dakumbuuru nɪ Hunsuhən bɪ, han dudul mɪŋɟa n, a ɪ tɪ ta a n bər dɔŋ hər brɔɔ ma puu n, a n kurkuuro brɔɔ tu hal n. Zuure bɪ raa n tɪ gɔ a n bər dɪgələ ŋ ma.

Hille dinne, puuhər n bɪ n, Hunsuhən baa daataze
 puugan kan puudir kɪ la, a da n bən a n aa n à
 tugu hən, a n yaada Hunsu ma k'a n à bu ge wən.
 Hunsu kən Zuuba n, a n t'à daŋ hən ləv bɪ, a y'a ka
 puuhər brɔɔ n ken, an, ɲ nɪ Hunsuhən yɪ y.
 Həmbale kən han bɪ, Hunsuhən sɪdakale da la, a n
 à duugɔɔ ləv dɔdɔkɔ kən ɲ n sɪdaka Hunsu n.

Həbiser duu y'à həkə

Hɔɔɔɔɔɔ 7 hɔ

Birkə zibər ti miŋŋa

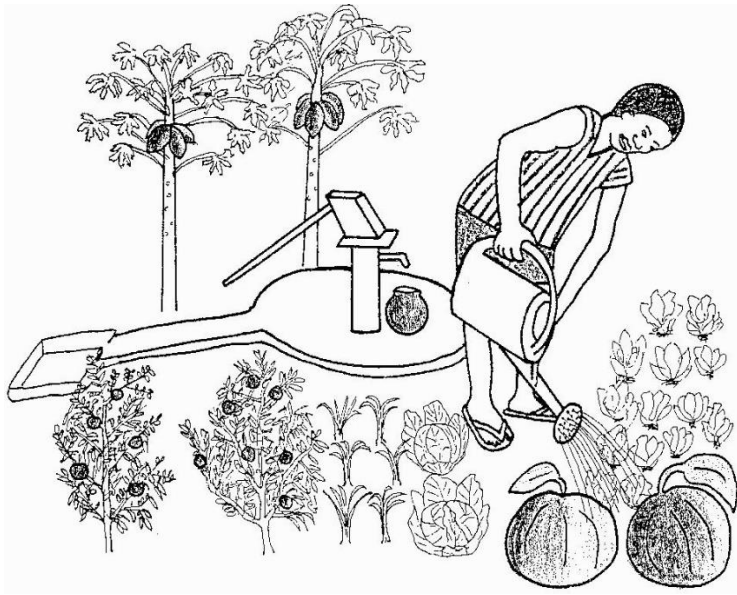
Birkə

Kə ə əə

Zibər zəkə kibsə niŋŋə dumər kusumə
vəŋŋə dəngərgi gəənr vənŋŋəəre kəkəkur siglə
ziglə gənlə bəgir zənzənwurgə wəənlɪ təkɔ

Mindidə bəətir budəngəlgu niigəgɔ liidə
kibər kirbər.

Duukə nɪ bəətir bɪ han, birkəkəl n. A zaanɔ hura :
dinne ti siglə, dinne n ti gənlə . Gənlə hɔ bɪ han
bəətir n sɔ. Kuyə n, ŋ ti birkə zibəŋ kɪ kɪ, an, kɪn
siglə y'à kɪ, a da ŋ taanɔ zɪnwɔɔɔ lɛ n. Hille dinne ŋ
bɔr birkə n bɪ n, ŋ n ti zibəŋ, ziglər gɛr bɪ n bəgir yɪ
təkɔ n, a n kutɪzɛ à munno brɔɔ mɔ, ŋ n bəgir bɪ zɛ
a wur mɔ gəd ŋ n a bunba.

Ger k'a ti hidan dv la

Հովուսէ 8 հ

Մեյոն n հ

Մեյոն

յոն

յ = gn. Comme gn dans igname, ignorance, ignominie, mignon, magnifique, Ignace.

Ex : Միբեր զ'ա կա Տօյոն n à duu յանտւր n.

Karındapտոնո Բրոյո յոյիւմ զի Մակսէ հալ լե մա.

Բիւժեմա յակոյեւէ Բի կարւնձապտոնո Բրոյո զեր տցոյ.

Մոնտլ յոնտո յասի յակի յոնձալեցանո
յանտւր յասի-յասի կարւնձապտոնո յոն յտոն
ձապտոնո յոյոյս յոյոյ ՄարԲա Մաս յարյար
յոն Տօյոն Մակսէ յանու յոնո յասս յոո
յոոյեր յոյս յոյոյ յոն յոյոյ յոն Մոնտապտ.

Karındapտոնո Բրոյո տա ՄարԲա n, կ'ա զ'ա յոնտոյե
կան յանտւր կի. Մանտւր Բի եւէ ձոմոն n, զի յոնտոյոյ
զի յի յոյոյ յի n աա յի կա à ձապտոնո յոն Մաս n.

Մտաբար յոտո տի ցտա. A ta a n aa յիկս her
Մանկու հան Մասս ն, k'a baan à յոտո brոո տր ն.

Տոյու յին եւ միգամա յիբեր տան.

*Գոյո կտն դ հոնոն դ ն տի սսմբան կան հսւրոցո
կի*

Հալսո կան Ծոնցոն կի սսմա

Halbu kan Tɔngun kɪ han, ŋ zaanno n ku n a dɔmun bu hirmə y. Kun ŋ ku yi kɪna, ŋ ti bɔr ku hɔrguŋ minno ma, balaa Halbu han hɔrkamingigan n. Hille dinne ŋ n baa ku zɛ n, ŋ n ti suvdabaŋ, bɔn ŋ suvda bu n han :

Halbu : l dɔmun kɪ wa Tɔngun!

Tɔngun : Nambaa ! l bu zenŋ... naa?

Halbu : Dɔmun hura han bu n, m hɔr n mun t'a dale ɔɔɔ ɲuɲɔ han brɔɔ min ma. ŋ v lɛkɔl n à t'a bale, ŋ lɛ bu dɔ a k'à turka à zɪɔ dɔdɔkɔlɛ ma y. ŋ bɔlɛ ŋ n'a dɔ, ŋ v ɔɔɔ zudar ɪ bu lɛkɔl han bu lɛ n y.

Tɔngun : lru sɔ kɔ ɪ sɔr a wɔyalgadaŋ ma wa! ɔɔɔ zudar y'à bɔka lɛkɔl n!

Halbu : lru dɔr ɪ n'a dɔ ɪ v ɔɔɔ zudar hunna ŋ n bɔr lɛkɔlbaŋ ɲuɲɔ ma naa?

Tɔngun : Ayy... Ka bu n! A dɪda m m, kun m'a ma muŋŋa.

Halbu : ɔɔɔ zudar lɛkɔl bu, hunna à v hal lɛv kan à lɛkɔlke kɪ, à karsambar kɪ. Dɔmun niŋŋə n mɛ, a bu ɔɔdale y lɛkɔlnɪ n t'à baŋ karsamba sɔ.

Tɔngun : A der n lru ti gɛɛlɛ han. An, ɔ ni baa lɛkɔlkerɔ brɔɔ giiro yi?

Halbu : Bu y'a ka n v : «Hɔrkamingigan n ti tabɪd gisi dɔŋ bu»

Tɔngun : An, a dɪda ɪ ta n.

Halbu : Ɖɔɔ zudar lɛkɔl bɪ, hinna à v hallu lɛv n. Bɔgan n n'à da ma a n a ba à hallu n bɪ, ta à taɔŋ à kɪsɔr hɔ n. Lɔbaarɔ, lɔbannɔ, ʝɔnɔlɔnnɔ brɔɔ lɛkɔlke bɪ han hinsɔŋŋa n. Gɔtannɔ, ʝɔnɔʝnannɔ brɔɔ hɔ han hallu n gɛɛ hɪngaar la. Dɔmɪn kɔn ŋ hɔbɪlɛ bɪ, n n a ʝa bɪ, bɪ ma n, n tɪ lɛkɔl bɪ sɔŋŋɪdasɔŋ ma. A bɪr gɛsɪ zɪbɔr zarlɛ y.

Tɔngun : Ɛɛn... K'a bɪ gɛsɪ zɪbɔr zaar ba bɪ y'a ka, n n v: «n nɪ bɪr nuundɔŋ simbir ma bɪ»

Halbu : A hɪn ɪru v lɔ? Ɖɔɔ zudar brɔɔ hɔr hɪnnan zɪ. Kɔn n n'a hɪn mɪnnɛ, an, gɔɔɔ y'à lihi nuundalɛ n, ŋ n zɪbɔr tu.

Tɔngun : Sɪda n bɪ!

Halbu : K'ɪ sɔ baa wuti nuundalɛ bɪ bɪnkɛ n, ta ɪ v ɪ y'a wɔta, ɪ nɪna kan hɔ k'ɪ ma bɪ kɪ. Lɛkɔl kɔn bɪ, n tɪ hɔbɪsɛr dɔŋ minnebar n, n n gɔɔɔ da minnebar n, kiino da minnebar n. Han bɪ lɛv bɪ k'à bɪ ger tɔ hɪn, k'a n aa dakɔmaze gɛsɪ tɔ kɪ y.

Kɔn karsamba bɪ baa hɔ bɪ dɪda gɔɔɔ wɔ n a n a ʝa, an, a v: «M nuunno kasɪɛ!» Lɛkɔlʝɔnɔ brɔɔ n à da kɪ n ŋ v: «l lɛkɔlɛ kɪ»

Tɔngun : Halbu mɛ yaa! Nuundalɛ b'ɪru hɪn ma lɛkɔl bɪ wa!

Halbu : A hɪn ɪru v lɔy! Dɪga nuun ʝambɪrlɛ bɪ ma wa, n v ɪ lɛkɔlɛ kɪ. Bɪ n nassara kukumɔ a n a sa, a v lɛkɔl. A gɛ tɪ yɪŋ k'a hɪn a v bɪnkɛ k'ɪ tɪ hɔryɪŋ hɪn bɪ, ger lɛ ɪ kɔ.

Təngün : Լ սօր հալլէ մա! Ա Բա ւրս Լ Է Է հօրկա հան Բի ցի?
Տիճա ն, ն ու Բի ճօր նսնոճադ ամբօ Բիսի Բի ն Կ. Բի Բէ
Կ'ա Կա յսոճ հան Բրօճ հօր Բի ճօր Լցեյսդ հան Բի նաա?

Halbu : Ա հսն Է ս! Նասարա հօնճօ տի դ հսն, առ, դ ու
մինճօ Կ.

Təngün : Ա Կ'ա Կճ Կ'ճ Կճ Կճ Կա մին Կօն հան Բի ցեր մա.

Halbu : Հօ ցեր ն տան ԿաԿա, ւրս ն'ա ճօ Է ս ն նսնոԿի
Բս Բիսա ն, Է ցիլա Է Կարնճա Գաա?

Təngün : Կա Բի ն! Կ'ի Բաա ն ա Կ'ի Կ'ի սի ճինն Է Բաա ն ա Կա
մսն, Կսն մ մ Բիսա հան Կերճօն ն.

Halbu : Ա հսն Է ս! Լ տ'ա Կսդ.

Ա ճօ Կ'ա մէ Բի, Halbu Բաա Բիսա նսնոԿի Կա
Təngün ն. Təngün ն ա Կարնճա, ա Կիլլէ Կ'ա ճա Բի, ա ն
սսլէ à հալցօճօ մա Լա. Է դ ն à Բօ դ ն ցիճա Բօճա ա սսլա ն
տան.

Լ սօ Է տտօն Կ'ի Բիսա նսնոԿի Բի Կ'ի ճինն սօ !

Alfonsi Bambra

Buda hılakıkale

Բսճա Է հսնան Կաա, ա ն Բօր հսիլա ԿիԿադ Կօր. ՀօսԲիսեր
Բրօճ Լեւ Կ'ա Կ'ի հօ Կ'ա տ'ա Բադ Բի, ա Բի մսդդա Կ, առ, սի Բան
ա ն տի Կեյ Կ'ա հսն մա, ա ս à հօԲար Բի Բի մսդդա Կ. Հիլլէ
ճինն, Կսս Բաա ն à հսսրսսս, ա ն տա ա ն աա ճիր Կ'ի, ա ս ա ն

à wəzize buda ma, balaa, a həbar bi bi miŋŋa y. Dir i u
sɪda n, a gan si mun gan si, a le t'a ma, mun le t'a ma,
an, mun min tan, an, a min ban y, kina bi, iru dɔ i u
mun yile bi kan buda ki y. Kun bɔ n a t'a ban, k'a n bər
a la. Kuu n à hɜr, a n aa sir kan bir ki yi a n buda
hihɪlakale bi min sa a n a hun ŋ ma. Brɔɔ n sɔ hun ŋ v
àraa yile bi kan buda ki y, kuu n àraa tu zepy...

Buda n dər, a n'à wəbɔbɔ hɪlakale n y, a n tan a
n tan, a baa hula zu a n kir ni han à min ma, ni bi n ga.
Kuu n yar a n à zɔ dir ma, sir kan bir ki ma, a v : m'a
hun á n miŋŋa m'a v á bɔ buda le n, á v á bir a male y,
b'a y'aa kir ni han à min ma a n ga bi. Dir, sir kan bir
k'i v : bi pakɪdaba buda ma wa ! Ɔrɔɔ tallu ! Kuu n ze
pi a n aa bɔ a n doo.

N n kir ni bi busu n n aa n a bil, n n a ge zibəero
dɔmun jidə yisaanbra. Ge bi zibəero dɔmun k'à bu a n ti
dɔlle n bi, n jɔnda n aa dir nasu n n baa kusi, n n bir
kan sir ki nasu sɔ n n baa kusi, n n baa kuu tale. Kuu n
t'a hiŋ han brɔɔ ma kɪd a v : bɔn n y'ɔ gur han bi, buda
bii ɔ barla ? Dir, sir kan bir ki n'a dɔ k'a hun à taŋ lɔy.
Dɔ k'a mɛ bi, n n ŋ gur, n n ŋ zize kir ni bi gezibəero
minto.

Bɪ minto y'a ka bɔkɔlɛn n ti miŋŋa ! Kun min bu
talla la, ɪ b'a hɪn ɪ v ɪ baga ban y, k'ɪ v ɪ baga ban, a
min gɪla a n baɔ n ɪ bi. M nuuno kastɛ !

Alfɔnsɪ Bambra

Hɔr kun ŋ ti kii bi nɔ n ɔ brɔɔ bunker

Hɔɔɔɔɔɔɔ lɛɛkɔlɛhɔ..... paazi 1 [kan 2 ki](#)

Hɔɔɔɔɔɔɔ hurahɔ paazi 3 kan 4 ki

Hɔɔɔɔɔɔɔ karkɔhɔ.....paazi 5 kan 6 ki

Hɔɔɔɔɔɔɔ sihɔ..... paazi 7 kan 8 ki

Həddidale suuruhə.....paazı 9 kan 10 kı

Həddidale sədhə.....paazı 11 kan 12 kı

Həddidale saanbrahə.....paazı 13 kan 14 kı

Həddidale siηηəhə.....paazı 15 kan 16 kı

Təngın kan Halbı kı svda.....paazı 17 a n ta 19 la

Bvda hılakıkale min.....paazı 20 kan 21 kı